

Bryssel, 17. joulukuuta 2024
(OR. en)

16925/24

SUSTDEV 132
ONU 152
ENV 1230
DEVGEN 209
AG 201

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	17. joulukuuta 2024
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	16513/24
Asia:	EU yli puolelssavälissä Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanossa: kestävää kehitystä tukeva politiikkajohdonmukaisuus kestäväen kehityksen tavoitteiden vauhdittamiseksi – Neuvoston päätelmät (17. joulukuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4072. istunnossaan 17. joulukuuta 2024 hyväksymät neuvoston päätelmät ”EU yli puolivälissä Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttamisessa: kestävää kehitystä tukeva politiikkajohdonmukaisuus kestäväen kehityksen tavoitteiden vauhdittamiseksi”.

EU yli puolivälissä Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttamisessa:**KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ TUKEVA POLITIIKKAJOHDONMUKAISUUS
KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEIDEN VAUHDITTAMISEKSI****NEUVOSTON PÄÄTELMÄT****EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO**

1. *VAHVISTAA*, että Euroopan unioni (EU) ja sen jäsenvaltiot ovat edelleen vahvasti sitoutuneet kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen 17 kestävän kehityksen tavoitteen kattavaan ja tehokkaaseen toteuttamiseen sekä sisäisissä että ulkoisissa toimissaan ja muissa merkittävissä monenvälisissä sopimuksissa ja välineissä osallistavalla, näyttöön perustuvalla, toimintakeskeisellä ja tulevaisuuteen suuntaavalla tavalla, ja *TOISTAA* EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoutumisen kestävää kehitystä tukevaan politiikkajohdonmukaisuuteen.
2. *TOISTAA*, että EU ja sen jäsenvaltiot vaalivat määrätietoisesti Yhdistyneitä kansakuntia ja YK:n peruskirjaan kirjattuja periaatteita ja tehostavat kaikilla kansainvälisillä foorumeilla pyrkimyksiä edistää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestystä ja oikeusvaltioperiaatetta, monenvälisyyttä, globaalia rauhaa, oikeutta ja vakautta sekä demokratiaa, yleismaailmallisia ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja periaatetta, jonka mukaan ketään ei jätetä, EU:n strategisessa ohjelmassa 2024–2029 vahvistetun mukaisesti. *VAHVISTAA* tältä osin Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttamisesta aiemmin annetuissa neuvoston päätelmissä¹ esitetyt sitoumukset ja kehotukset.

¹ ”Euroopan kestävän tulevaisuuden varmistaminen: EU:n vastaus kestävän kehityksen toimintaohjelmaan Agenda 2030:een” (ST 10370/17), ”Kohti yhä kestävämpää unionia vuoteen 2030 mennessä” (ST 8286/19), ”Kohti kestävä Eurooppaa vuoteen 2030 mennessä – tähänastinen edistyminen ja seuraavat toimet” (ST 14835/19), ”Kattava toimintatapa YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n täytäntöönpanon nopeuttamiseksi – Parempi jälleenrakentaminen covid-19-kriisin jälkeen” (ST 9850/21), ”EU puolivälissä Agenda 2030:n toteuttamista: ohjataan muutosvoimaisuutta ja vauhditetaan edistymistä kaikilla tasoilla” (ST 11084/23) ja Agenda 2030:n kehittäminen tavoitteiden saavuttamiseksi: vauhditetaan kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanoa paikallistasolla (ST 15939/23).

3. *KOROSTAA*, että kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman maailmanlaajuisessa toteuttamisessa on edetty yli puolivälin, mutta olemme yhä kaukana kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisesta, kuten äskettäin julkaistusta kestävän kehityksen tavoitteita koskevasta raportista² ilmenee; *KOROSTAA* lisäksi olevansa huolissaan siitä, että EU:n tasolla tavoitteet eivät etene oikeaan tahtiin ja että viime vuosina tavoitteissa on jopa taannuttu kuten edistymistä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista koskevassa Eurostatin vuoden 2024 seurantaraportissa³ todetaan, ja *KANNUSTAA* näin ollen komissiota ottamaan tämän taantumisen asianmukaisesti huomioon seuraavan työohjelmansa hyväksymisen yhteydessä, jotta kestävän kehityksen tavoitteet voidaan saavuttaa sekä sisäisesti että ulkoisesti.
4. *KOROSTAA* myös olevansa huolissaan ilmastonmuutoksen, pilaantumisen ja luontokadon muodostaman planeetan kolmitahoisen kriisin kumulatiivisista kielteisistä vaikutuksista, ilmastotoimien hidastumisesta, pilaantumisen aiheuttamista kasvavista terveys-, ympäristö- ja sosiaaliturvariskeistä, globaalin vedenkierron häiriintymisestä, metsäkadosta, aavikoitumisesta ja maaperän huonontumisesta, maailman ruoka- ja ravitsemusturvan kriisistä, perushyödykkeiden hintasokeista sekä erityisesti naisten ja tyttöjen sekä heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden kasvavasta riskistä kokea köyhyyttä ja eriarvoisuutta eri puolilla maailmaa, erityisesti maissa, joissa sosiaalisen suojelun järjestelmät ovat heikoissa kantimissa ja joissa kärsitään uusista ja toistuvasti konflikteista tai kasvavista uhkista.
5. *KOROSTAA*, että rauha on kestävän kehityksen perusedellytys: EU ja sen jäsenvaltiot tuomitsevat kaikenlaiset hyökkäykset ja ovat edelleen syvästi huolissaan eri puolilla maailmaa meneillään olevista konflikteista, ja *TOISTAA*, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen, suojelu ja toteutuminen ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta kestävä kehitys olisi saavutettavissa sosiaalisissa, taloudellisissa ja ympäristöön liittyvissä ulottuvuuksissa, ja *TUNNUSTAA* näin ollen kestävän kehityksen tavoitteiden ja kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön vahvan keskinäisriippuvuuden ja sidoksen kuten useissa YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselmissa ja ihmisoikeusvaltuutetun toimiston raporteissa⁴ todetaan.

² Raportti 2024 kestävän kehityksen tavoitteista <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/>

³ Kestävä kehitys Euroopan unionissa: vuoden 2024 seurantakertomus edistymisestä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa EU:n puitteissa.
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-flagship-publications/w/ks-05-24-071>

⁴ Mukaan lukien: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g19/338/40/pdf/g1933840.pdf>

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ TUKEVAN POLITIIKKAJOHDONMUKAISUUDEN VAHVISTAMISEKSI EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

6. *ON TYYTYVÄINEN* kestävän kehityksen korkean tason poliittisen foorumin 2024 ministeritason julkilausumaan ja erityisesti ministerien ja korkean tason edustajien sitoumukseen toimia kiireellisesti Agenda 2030:n vision ja tavoitteiden toteuttamiseksi ihmisiä, maapalloa, vaurautta, rauhaa ja kumppanuutta palvelevana toimintasuunnitelmana ja kaikille asiaankuuluville toimijoille osoitettuun kehotukseen puuttua paremmin kestävän kehityksen tavoitteiden keskinäisiin kytköksiin, synergioihin ja kompromisseihin sekä kielteisiin, erityisesti kehitysmaihin kohdistuviin heijastusvaikutuksiin⁵ ja näin lisätä kestävää kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta⁶.
7. *ON TYYTYVÄINEN* myös tulevaisuushuippukokouksen tuloksiin eli tulevaisuussopimukseen, digitaalisopimukseen ja tulevien sukupolvien julistukseen keskeisinä toimina monenvälisen yhteistyön vahvistamiseksi entisestään, jotta nykyisten ja tulevien sukupolvien tarpeisiin voidaan vastata ja niiden etuja suojata, ja PITÄÄ MYÖNTEISENÄ valtion- tai hallitusten johtajien antamaa tunnustusta sille, että kestävä kehitys kolmine ulottuvuoksineen on ja tulee aina olemaan monenvälisyyden keskeinen tavoite⁷.

⁵ Heijastusvaikutukset ovat kansallisista kulutus-, tuotanto- ja kauppamalleista sekä rahoitusmarkkinoista juontuvia rajat ylittäviä vaikutuksia muiden maiden kestävään kehitykseen. Heijastusvaikutukset voivat olla sosioekonomisia tai liittyä ympäristöön, turvallisuuteen taikka hallintoon ja rahoitukseen. Kielteisiä heijastusvaikutuksia ovat esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöt, vesi- ja maavarojen kestämatön käyttö tai huonot työolot maailmanlaajuisissa toimitus- ja arvoketjuissa.

<https://sdgtransformationcenter.org/spillovers>

⁶ Ministerijulkilausuma, jonka talous- ja sosiaalineuvoston vuoden 2024 kokouksen korkean tason osuus ja kestävää kehitystä käsittelevä vuoden 2024 korkean tason poliittinen foorumi antoivat neuvoston puitteissa aiheesta ”Reinforcing the 2030 Agenda for Sustainable Development and eradicating poverty in times of multiple crises: the effective delivery of sustainable, resilient and innovative solutions”(kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman vahvistaminen ja köyhyyden poistaminen moninaisten kriisien aikana: kestävien, muutosjoustavien ja innovatiivisten ratkaisujen tehokas toimitus)

<https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n24/227/44/pdf/n2422744.pdf>

⁷ Tulevaisuussopimus https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sotf-pact_for_the_future_adopted.pdf

8. *KOROSTAA*, että on ratkaisevan tärkeää vahvistaa kestävä kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta kaikissa sisäisissä ja ulkoisissa politiikoissa, jotta voidaan tehokkaasti vastata EU:n kilpailukykyyn kohdistuviin monimutkaisiin haasteisiin, joita Euroopan komission äskettäin tilaamissa raporteissa – Draghin raportti⁸, Lettan raportti⁹ ja Niinistön raportti¹⁰ – on hahmoteltu. Ennen kaikkea kestävä kehitystä tukeva politiikkajohdonmukaisuus parantaa kestävä kehityksen aloitteiden tehokkuutta, vaikuttavuutta ja osallistavuutta ja tukee sääntöpohjaisia toimintamalleja ja johtaa näin parempiin tuloksiin ihmisten, maapallon ja vaurauden kannalta. Yhdenmukaistamalla toimia ja keskittymällä kestävä kehityksen eri tavoitteiden keskinäisiin yhteyksiin kestävä kehitystä tukevalla politiikkajohdonmukaisuudella pyritään minimoimaan kielteiset heijastusvaikutukset ja kompromissit ja maksimoimaan myönteiset synergiat, samalla kun edistetään kestävä kehityksen tavoitteiden paikallista toimeenpanoa monitasoisen hallinnoinnin puitteissa, kuten 27. marraskuuta 2023 annetuissa neuvoston päätelmissä (ST 15939/23)¹¹ mainitaan. Kokonaisvaltainen puuttuminen kestävä kehityksen haasteiden perimmäisiin syihin, vastuuvollisuuden lisääminen, kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuvan edistymisen seuranta ja kattavien ja osallistavien hallintoprosessien edistäminen voisivat lisätä politiikkajohdonmukaisuutta. Kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuus on sekin keskeinen osa kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta, koska sillä puututaan vaikutuksiin, joita politiikoillamme on muiden politiikkojen kehitykseen. *KOROSTAA* myös, että siirtyminen lineaarisesta talousmallista kiertotalouteen – jonka ytimessä on integroitu talousmalli – voi tarjota taloudellisesti kannattavia, ympäristön kannalta kestäviä ja sosiaalisesti oikeudenmukaisia ratkaisuja ja siten parantaa häiriönsietokykyä ja lisätä osallisuutta, ja tässä mielessä *ON TYYTYVÄINEN* Budapestin julistukseen uudesta Euroopan kilpailukykyohjelmasta, jossa komissiota kehoitetaan esittämään kiertotaloussäädöksensä.

⁸ Euroopan kilpailukykyyn tulevaisuus – Euroopan kilpailukykystrategia
https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en

⁹ Enrico Letta – Much more than a market -
<https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>

¹⁰ Erityisneuvonantaja Sauli Niinistön raportti Euroopan siviili- ja puolustusvalmiuden vahvistamisesta – https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_en

¹¹ Agenda 2030:n kehittäminen tavoitteiden saavuttamiseksi: vauhditetaan kestävä kehityksen tavoitteiden toimeenpanoa paikallistasolla (ST 15939/23)
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15939-2023-INIT/fi/pdf>

9. *KOROSTAA* tarvetta käsitellä kestäväää kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta, jotta voidaan edistää vuoropuhelua neuvoston muiden kokoonpanojen kanssa – välttämällä päällekkäisyyksiä – ja koordinoita toimintaa EU:n toimielinten ja elinten, kuten Euroopan parlamentin, Euroopan komission, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja alueiden komitean, kanssa ja näin tarjota toimintapainotteisia avauksia edistymisen vauhdittamiseksi sekä sisäisesti että kansainvälisellä tasolla. *ON TYYTYVÄINEN* komission teknisen tuen välineen asemaan kestäväää kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden tukemisessa hallintouudistuksilla ja virkamiesten koulutusohjelmilla jäsenvaltioissa ja *KATSOO*, että jäsenvaltioiden toimet tällä alalla ovat arvokkaita etenemisen kannalta.
10. *MUISTUTTAA*, että Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttaminen perustuu jaettuun vastuuseen, mikä edellyttää vahvaa kansallista sitoutumista ja kaikkien sidosryhmien ja toimijoiden, erityisesti alueellisten ja paikallisten toimijoiden ja hallitusten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan, yksityisen sektorin, tiedeyhteisön, naisten ja nuorten, jatkuvaa ja mielekästä osallistamista. *MYÖNTÄÄ*, että kestävä kehitys voidaan saavuttaa vain yhdennetyllä, järjestelmällisellä, kokonaisvaltaisella, koko hallinnon ja koko yhteiskunnan kattavalla lähestymistavalla, jonka avulla voidaan lisätä yleistä tietoisuutta ja edistää kollektiivisia ja johdonmukaisia toimia kaikilla tasoilla, ja ottamalla huomioon kansainväliset ohjeet ja suositukset, kuten UNEPin mittauskehys kestävään kehityksen tavoitetta 17.14.1 varten, kestäväää kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta koskeva OECD:n vuoden 2019 suositus, YK:n järjestelmien ”Local2030 Coalition” -hanke sekä muut kansalliset kokemukset tältä osin.
11. *KOROSTAA*, että on tärkeää käyttää tehokkaasti rahoitusvaroja, joita tulee saada käyttöön kaikista lähteistä, erityisesti yksityisistä investoinneista, kestävään kehityksen ja ilmastotoimien tukemiseksi. *SUHTAUTUU* tältä osin *MYÖNTEISESTI* kansainvälisen rahoitusarkkitehtuurin uudistamispyrkimykseen kestävään kehityksen rahoituksen vahvistamiseksi tulevaisuushuippukokouksen ja muiden samansuuntaisten aloitteiden, kuten Paris Pact for People and the Planet - etenemissuunnitelman, tulosten mukaisesti, *TOISTAA* Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sitoumuksen myötävaikuttaa merkittävästi neljänteen kansainväliseen kehitysrahoituskonferenssiin, joka on määrä järjestää Espanjassa vuonna 2025 ja joka tarjoaa ratkaisevan tärkeän tilaisuuden määrittää ensisijaisia toimia, joilla autetaan korjaamaan köyhyyden, nälän ja eriarvoisuuden poistamiseksi tarvittavien resurssien vaje ja nopeuttamaan kaikkien kestävään kehityksen tavoitteiden toteutumista vuoteen 2030 mennessä. *KOROSTAA* tässä yhteydessä myös sitä, että on ratkaisevan tärkeää lisätä kotimaisia resursseja kehitysrahoituksen saamiseksi Addis Abeban toimintaohjelman mukaisesti, ja *TOISTAA* EU:n jäsenvaltioiden sitoutumisen järjestyksessä 21:seen IDA-varojen (IDA21) onnistuneeseen täydennykseen.

12. *MYÖNTÄÄ*, että rahoituksella on ratkaiseva rooli kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. On olennaisen tärkeää suunnitella rahoitusmekanismit ja -strategiat siten, että edistetään politiikkajohdonmukaisuutta monilla aloilla ja tasoilla hyödyntämällä kestävää kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta ajavien toimien synergia potentiaalia. Kestävää kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden tukemiseksi olisi mallinnettava ja mitattava EU:n tasolla kestävän kehityksen tavoitteisiin kohdistuva myötävaikutus ja eurooppalaisen rahoitussuunnittelun toteuttamiskehykset, mukaan lukien Euroopan koheesipolitiikka. *KOROSTAA* myös EU:n kestävän rahoituksen kehityksen mukaisten aloitteiden merkitystä yksityisen sektorin rahoituksen kanavoimisessa entistä enemmän kestävän kehityksen tavoitteisiin.
13. *KOROSTAA* näyttöön perustuvan päätöksenteon sekä ilman hallinnollista lisätaakkaa tapahtuvan tiedonkeruun ja tietojen saatavuuden tärkeää merkitystä kestävän kehityksen tavoitteiden keskinäisten yhteyksien ymmärtämiseksi, yleisten tilastojen ja tieteeseen perustuvan päätöksenteon tukemiseksi ja sen myötä kestävä kehitys tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta ajavien toimien sisällyttämisen jatkamiseksi. *TUNNUSTAA* siksi virallisten tilastojen keskeisen aseman korkealaatuisten, oikea-aikaisten, luotettavien ja eriteltyjen tietojen sekä moniulotteisen tilastoymmärryksen, jolla on ratkaiseva merkitys nykyisten käytäntöjen mukaisessa kokonaisvaltaisessa ja yhdenmetyssä päätöksenteossa, tuottamisessa. Tältä osin *YHTYY* Eurostatin viimeisimmässä vuosikertomuksessa esittämään arvioon EU:n kulutuksen heijastusvaikutuksista maailmassa ja *KANNUSTAA* edelleen Eurostatia tarkastelemaan perusteellisesti kotimaisten toimien vaikutusta kumppanimaissa, erityisesti erittäin haavoittuvissa maissa, mukaan lukien vähiten kehittyneet maat ja pienet kehittyvät saarivaltiot, kestävän kehityksen tavoitteen 17.14 mukaisesti. Näin ollen *ONTYYTYVÄINEN* YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 77/326 hyväksyttyyn kestävän kehityksen kansainväliseen tieteen vuosikymmeneen 2024–2033 ja maailmanlaajuiseen kestävän kehityksen vuoden 2023 raporttiin (GSDR), johon on koottu keskeiset perustavanlaatuiset muutokset, joita tulee tehdä kuudella osa-alueella (ihmisten hyvinvointi ja toimintamahdollisuudet, kestävä ja oikeudenmukaiset taloudet, ruokajärjestelmät ja terveellinen ravitsemus, energian irrottaminen hiilestä ja yleinen saatavuus, kaupunkien ja kaupunkiseutujen kehittäminen sekä yhteiset luonnonvarat). Lisäksi *SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI* siihen, että YK:n ilmastokokouksen COP28-kokouksessa saatettiin päätökseen ensimmäinen maailmanlaajuinen tilannekatsaus, jossa selvitettiin yksityiskohtaisesti ilmastotoimien maailmanlaajuisesta tilannetta, sekä IPCC:n kuudenteen arviointiraporttiin, joka on yhteenveto ilmastomuutosta, sen laajaulotteisia vaikutuksia ja riskejä sekä ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevasta nykytietämyksestä. Ja näin ollen *KEHOTAA* kaikkia osapuolia toteuttamaan maailmanlaajuisesta tilannekatsauksesta tehdyssä päätöksessä sovittujen maailmanlaajuisen toimien jatkotoimia ja ottamaan ne huomioon panemalla nopeasti ja kunnianhimoisesti täytäntöön kansallisesti määritellyt panokset ja korottamalla niitä hyvissä ajoin ennen COP30-kokousta Pariisin sopimuksen mukaisesti.

14. Perussopimuksissa ja kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa vahvistettujen nykyisten sitoumusten sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman merkittävän myötävaikutuksen pohjalta *KOROSTAA* kiireellistä tarvetta edistyä kollektiivisesti seuraavissa kestävästä kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden osatekijöissä, jotta kestävä kehitys ja Agenda 2030 ovat EU:n hallinnon ytimessä:
- 14.1 Kestävän kehityksen valtavirtaistaminen: otetaan Agenda 2030 -toimintaohjelma ja sen kestävä kehityksen tavoitteet osaksi ComPact-aloitteen toteuttamista sisällyttämällä kestävyuden kaikki kolme ulottuvuutta toimintapolitiikan suunnitteluun, kehittämiseen, täytäntöönpanoon ja arviointiin asiaankuuluvan toimivallan puitteissa. Tähän olisi kuuluttava valmiuksien kehittäminen ja koulutusaloitteita, mukaan lukien poliittisille päättäjille tarkoitetut työpajat ja tiedotusalueet, asiantuntemuksen ja politiikan synergioiden sekä yhdenmukaisen lähestymistapojen edistämiseksi sekä EU:n että kansallisella tasolla. Varmistamalla asiaankuuluvien politiikkojen johdonmukaisuuden ja sen, että niillä myötävaikutetaan mielekkäällä tavalla kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen, voimme ottaa kestävä kehityksen näkökohdat tehokkaasti huomioon kaikilla asiaankuuluvilla politiikan aloilla kaikilla tasoilla asiaankuuluvan toimivallan puitteissa.
- 14.2 Yhdenmukainen suunnittelu, ohjelmasuunnittelu ja koordinaatio: kartoitetaan, vahvistetaan ja suunnitellaan mekanismeja ja välineitä yhdenmukaisesti suunnittelua, ohjelmasuunnittelua ja koordinaatiota varten kaikilla asiaankuuluvilla politiikan aloilla. Tähän kuuluu siilojen purkaminen ja yhteistyön edistäminen eri alojen välillä sekä strategiseen ennakointiin perustuvan lähestymistavan omaksuminen sen varmistamiseksi, että politiikat ja toimet ovat johdonmukaisia ja noudattavat kaikkia kestävä kehityksen tavoitteita koskevilta osin kestävä kehityksen strategioita, mikäli niitä on olemassa. Tämä edellyttää myös toimintapolitiittisen syklin räätälöimistä kestävä kehityksen mukaiseksi.
- 14.3 Poliittien vaikutustenarvioinnit: on keskeistä arvioida säännöllisesti ja järjestelmällisesti politiikkojen ja ohjelmien ja niiden toteuttamisen vaikutuksia kestävä kehityksen tavoitteisiin. Tähän kuuluu mahdollisten synergioiden, kompromissien, kumulatiivisten vaikutusten ja tahattomien seurausten, myös eri aloihin ja kumppanimaihin kohdistuvien kielteisten heijastusvaikutusten, arviointi tarpeen mukaan ennalta, jälkikäteen ja jatkuvalta pohjalta, jotta mahdollistetaan tietoon perustuva päätöksenteko ja edistetään yhdenmukaisesti suunnittelua ja johdonmukaisuutta. Paremmalla sääntelyllä kehitys tarjoaa selkeitä suuntaviivoja ja välineet vaikutustenarviointiin EU:n ja kansallisella tasolla.

14.4 Politiikkajohdonmukaisuuden seuranta ja raportointi: edistetään vankkoja seuranta- ja raportointimekanismeja, jotta voidaan seurata edistymistä kohti tehokasta kestävä kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta 17.14.1-indikaattorikehyksen perusteella. Tähän sisältyy politiikkajohdonmukaisuuden indikaattoreiden säännöllinen arviointi, puutteiden ja haasteiden tunnistaminen, seurantajärjestelmien parantamista edistävät toimet ja havaintojen jakaminen asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa tietoon perustuvan päätöksenteon ja vastuuvuorollisuuden lisäämiseksi, mikäli näin ei ole vielä toimittu.

15. *MUISTUTTAA*, että jokaisella maalla on ensisijainen vastuu omasta taloudellisesta, ympäristöllisestä ja sosiaalisesta kehityksestään ja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisesta, ja kiinnittää huomiota perussopimuksissa ilmaistun toissijaisuusperiaatteen rooliin. *KOROSTAA*, että Agenda 2030:n toteuttaminen edellyttää läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta, ja siksi *KATSOO*, että on tarpeen vahvistaa yhteistyötä Euroopan unionin neuvoston, Euroopan parlamentin, Euroopan komission ja muiden sidosryhmien – erityisesti Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja Euroopan alueiden komitean, jotka edustavat alueiden ja paikallishallintojen ääntä kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa – kanssa, jotta Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteisen työn yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta voidaan parantaa ja näin vauhdittaa kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttamista, koska on olennaista räätälöidä ratkaisut paikallisiin olosuhteisiin ja varmistaa niiden tukeminen tehokkaan vertikaalisen ja horisontaalisen koordinoinnin avulla.
16. *KOROSTAA* tässä yhteydessä kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymisestä vuonna 2023 tehdyn EU:n vapaaehtoisen katsauksen merkitystä tinkimättömänä, näyttöön perustuvana, toimintalähtöisenä ja tulevaan suuntautuvana Agenda 2030:n toteuttamista kartoittavana tarkasteluna, mukaan lukien sen raportointi sisäisten ja ulkoisten toimien politiikkajohdonmukaisuudesta. *KANNUSTAA* komissiota priorisoimaan kestävä kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta toimintapoliittisessa ohjelmassaan ja varmistamaan, että koko uusi komission jäsenten kollegio jakaa vastuun Agenda 2030:n toteuttamisesta toimeksiantokirjeitään noudattaen, ja käyttämään nykyisten resurssien ja mekanismien puitteissa kattavaa täytäntöönpanokehystä, jotta

- 16.1 kestävää kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden periaatteet sisällytetään osaksi toimintapoliittista sykliä, mukaan lukien politiikkojen ja ohjelmien suunnittelu, budjetointi, täytäntöönpano ja seuranta, laatimalla johdonmukaisuutta edistäviä välineitä, mukaan lukien Agenda 2030:n puitteissa vaikutustenarviointien tekeminen EU:n lainsäädäntöehdotuksista, strategiseen ennakkointiin perustuvan lähestymistavan omaksuminen ja puuttuminen keskinäisiin kytköksiin (synergiat, kompromissit ja heijastusvaikutukset);
- 16.2 vahvistetaan mekanismeja yhdenmukaisen päätöksenteon ja ohjelmasuunnittelun sekä seurannan lisäämiseksi;
- 16.3 tehdään yhteistyötä sidosryhmien kanssa ja pyritään ottamaan nämä mukaan toimintapoliittisen syklin eri vaiheisiin muodostamalla uudelleen osallistava monen sidosryhmän foorumi Euroopan talouskomitean ja alueiden komitean kanssa käytävän avoimen vuoropuhelun puitteissa;
- 16.4 jatketaan kestävän kehityksen tavoitteiden paikallisen toimeenpanon edistämistä, myös YTK:n tutkimuksen avulla, jotta voidaan panna täytäntöön neuvoston päätelmät ”AGENDA 2030:N KEHITTÄMINEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI: VAUHDITETAAN KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEIDEN TOIMEENPANO PAIKALLISTASOLLA”;
- 16.5 helpotetaan säännöllisten vaikutustenarviointien tekemistä, mukaan lukien ihmisoikeudet ja sukupuolten tasa-arvo, jotta voidaan seurata edistymistä ja lisätä läpinäkyvyyttä ja vastuuvollisuutta sekä edistymisessä kestävää kehitystä tukevassa politiikkajohdonmukaisuudessa kestävän kehityksen indikaattorin 17.14.1 mukaisesti että paremman sääntelyn välineistöön perustuvissa politiikoissa ja ohjelmissa.
17. *KEHOTAA* komissiota ja EUH:ta edistämään johdonmukaista lähestymistapaa kestävää kehitystä tukevaan politiikkajohdonmukaisuuteen EU:n ulkoisissa toimissa, mukaan lukien mahdolliset synergiat ja kompromissit, ja rajat ylittävissä vaikutuksissa ottaen erityisesti huomioon politiikkojen vaikutukset kumppanimaihin, priorisoimaan – rajoittamatta tulevaa monivuotista rahoituskehystä – kestävien rahoitusvälineiden käyttöä ja jatkossakin hyödyntämään eurooppalaista ohjausjaksoa Agenda 2030:n ja sen kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti. *KOROSTAA* vielä, että Global Gateway on tärkeä investointivetoisen kehitysyhteistyön strategia ja osa laajempaa EU:n aloitetta tukea kumppanimaita Agenda 2030 -toimintaohjelman toteuttamisessa samalla kun keskitytään kestävän kehityksen tavoitteisiin yhteentoimivalla tavalla.